

אור

הגאולה

הספר שלי אתחלתא דגאולה

מסות מסעי ■ כ"ח תמוז תשע"ג 33

עיונים ועצות למעשה מתורות רביה"ק ■ עפ"י העמוד היומי בליקו"מ

לוח העמוד היומי			
יום	התאריך	העמוד	ליקו"מ
שבת	כ"ח	ק"ז	קע"ב
ראשון	כ"ט	ק"ח	קע"ג
שני	א'	ק"ח	קע"ד
שלישי	ב'	ק"ט	קע"ה
רביעי	ג'	ק"ט	קע"ו
חמישי	ד'	ק"כ	קע"ז
שישי	ה'	ק"כ	קע"ח

לקוטי-הלכות הלכה למעשה

עפ"י הדין היומי בליקו"מ

הל' עולה ב' - ד'

א. בירושלים שם הבית המקדש ששם האבן שתיה שהיא הנקדה של העולם וזאת הנקדה הוא בחינת אין שמשם נמשך הכל כפידוע ושם זוכין לבחינת שפלות. (ב - ד)

ב. בבית המקדש ובירושלים שם עקר תקון האכילה דקדשה. (ב - ד)

ג. אכילת שבת יקרה מאד, ועל כן אז האכילה היא בקדשה גדולה מאד וזוכין על ידה לחיים נצחיים של עולם הבא. (ב - ד)

ד. עקר הקלקול הוא כשהסכרא אחרת מתגברת עד שיונקת מהדעת חס ושלום. (ג - ב)

ה. ירושלים על שם היראה בחינת יראה שלם ושם כל הריחות טובות. כי שם הר המוריה שנקרא על שם ריח הקטרת כי בירושלים הם עשר קדשות שהם בחינת עשרה מיני נגינה שהם כלל הקדשה. (ג - א)

"ועל כן בירושלים אוכלין כל הקרבנות כי הקרבנות הם מכפרין ואז העונות נתהפכין לזכיות ואזי כל העונות הם מעלין ריח טוב בבחינת נרדי נתן ריחו וזה בחינת ריח ניחוח הנאמר בכל הקרבנות כי על ידי הקרבנות שמכפרין על ידי זה נמשך בחינת ריח טוב כי גם העונות מעלין עכשו ריח טוב על ידי הקרבנות שמכפרין."

ו. עשרה מיני נגינה: הם בחינת עשרה הלולים, בחינת הללו קל בקדשו, הללוהו ברקיע עזו וכיו, שהם עשרה הלולים שהם כנגד עשרה מיני נגינה. שנאמר בהם ספר תהלים שזהו בחינת <<<<

לעלוי נשמת עקא בת ר' אברהם אלימלך ז"ל

מעלת הלימוד

...אף על פי כן אראה לכתב לך בכל פעם דברי אמת מה שיזמין השם ויתברך בידי וכל אשר יעבר תחת שפט הקלמוס יהיה קדש, כי כל דברי נובעים ויוצאים מרבונו זכרונו לברכה מהנחל נובע וכו'.

ודע בני שעל כל דברי רבינו זכרונו לברכה נאמר "וישאבתם מים בששון ממעיני ה' ישועה", כי הם מעיני ה' ישועה ממש כמו מעין שאינו נפסק לעולם, כן דבריו חיים וקיימים ונחמדים ונאמנים לעד ולעולמי עולמים, ועצותיו וישועותיו אינם פלים לעולם, ותמיד תוכל לחזק עצמך בדבריו הנוצאים איך שהוא, כי הוא האיר בנו גדלת הבורא ויתברך וחסדיו ורחמיו הגדולים המרבים אשר בהם עולם נושע, כי בו ישמח לבנו מפל המקומות שאנחנו שם, נגילה ונשמחה בו ובישועתו תמיד.

דברי אביד המכרח לקצר ולסיים מפני כבוד שם קדשו כי לא יספיקו אלפי אלפים ורבי רבבות וריעות לבאר ולגמר מה שיש לדבר בזאת שהתחלתי לכנס בה כי לגדולתו אין חקר ודי בזה כעת והיה זה שלום כנפשיך ונפש אביד הדורש שלומך ומתפלל בעדך ומצפה לשמוע הטוב ממך.

(עלים לתרופה - י"א)

תורה רכ"ח - כשהקב"ה מסתכל בנשמה

לבחור באקת גם ללא שלוה

התפקיד לראות להרבות שלום ולברוח מאוד מאוד ממחלוקת בכדי לא להפריע ולקלקל חלילה לצדיקים הגדולים האלו.

"עקר הוא השלום, כי בודאי בכל דור נמצאים צדיקים אמתיים וכשרים אמתיים, כי אין דור יתום וכל צדיק וצדיק בדורו בודאי יש לו פח להחזיר כל העולם כולו למוטב, ועקר המניעה הוא רק מחמת גודל המחלקת שיש בכל דור דור על הצדיק האמת שבדור. כמו שמצינו בכל הדורות מעולם, שתמיד היה מחלקת גדול על הצדיק האמת שבדור. ועקר המחלקת ביותר הוא על הצדיק האמת שעוסק לקרב בני אדם לה' ויתברך. עליו מתגבר המחלקת יותר ויותר, כמו שאמר רבנו, זכרונו לברכה, על פסוק, "וישב יעקב". בקש יעקב לישוב בשלוה וכו' (עין שם סימן רחח). וכמו שמצינו בכל הדורות." ²

מחלוקת

הסטרא אחרא פוחדת מאוד מהצדיק הזה. על-כן היא מקדישה "שעות נוספות" ומגייסת כמה שיותר כוחות לגרום מחלוקת, ריחוק, הסתרה, העלמת האור הגדול של הצדיק.

"על משה רבנו, עליו השלום, היה מחלקת גדול, כמו שנאמר, "והביטו אחרי משה", ודרשו רבותינו זכרונו לברכה, מלמד, שחשדהו באשת איש, וכל אחד קנא לאשתו ממש. וכן מחלקת קרח

"ידע שפשהקדוש ברוך הוא מסתכל בנשמה שתוכל להחזיר בני אדם בתשובה ולעשות גרים, אזי הוא ויתברך בעצמו כפניכול מבקש וראה שיהיה מחלקת עליו, כי אין מקבלין גרים לימות המשיח ולא בימי שלמה" ¹ משום שלחן מלכים, כי אז אינן מתגירין מאהבה, רק מחמת שרואין גדולת ישראל, ועקר הגרים הוא כשמתגירין בעת שישראל סוחפים בעוני ודוחק...

ועל כן בהכרח שיהיה מחלקת על מי שמחזיר בני אדם למוטב ומגיר גרים, כדי שלא יהיה לו שום שלוה, כי אז מי שמתקרב אליו הוא באמת, ואזי יכול לגיר גרים באמת לא משום שלום ונחת."

בעל כח

יש נשמה בעלת כח ויכולת, היכולה להרים נשמות נמוכות ופחותות ולקרבתם להשם ית', להרים נשמות מעמקי שאול תחתיות לקרבתם ולהאיר בהם את נועם אור ה'.

אולם על זה הצדיק עוברים קשיים, ביזיונות, מחלוקת, כך שאין לו שום שלוה ורוגע וכל-זה כדי שהמתקרב יתקרב באמת, מתוך רצון אמיתי לזכות להתקרב להשם ית', ללא שום שיקולים רווחיים או מטרה אחרת.

בכל דור

"אין דור יתום" ובכל דור נמצאים צדיקים, כשרים ויראים, נשמות גדולות, שבכוחם להחזיר את כל העולם כולו למוטב. עלינו

וְדַתּוֹ וְאֵבִירָם וְכוּ' וְכֹן עַל יְשׁעִיהָ,
יִרְמִיָה וְיִשְׂרָאֵל נְבִיאִים, וְעַל שְׂאֵר
צְדִיקִים הִיָּה תְּמִיד מַחְלָקֶת גְּדוֹל בְּכָל דּוֹר
וְדוֹר. וְזֶה עֵקֶר הַמִּנְיָעָה מֵה שְׂאֵין הַצְּדִיק בְּדוֹרוֹ
מַחְזִיר כָּל הָעוֹלָם לְמוֹטָב.²

שלום

אם היו זוכים למידה הנפלאה של "שלום",
לאהוב, לא לחפש מחלוקת חלילה, ההיפך,
להסתכל על הפנימיות, על הלב האוהב של
הצדיק, על האהבה האין סופית של הצדיק,
בטוח וודאי שכל העולם היו חוזרים למוטב.

"אם הִיָּה לָהֶם שְׁלוֹם עִמּוֹ וְהָיוּ יוֹדְעִים
וּמְאֲמִינִים שֶׁהוּא צְדִיק אֲמִתִּי וְדוֹרֵשׁ טוֹבָתָם
וְאֵהֱבָתָם וְהִצְלַחְתָּם הַנְּצָחִית, בְּוֹדָאֵי הָיוּ
מִתְקַרְבִּים אֵלָיו וְשׁוֹמְעִים דְּבָרָיו הָאֲמִתִּיִּים,
וְהָיָה מִדְּבַר עַל לִבָּם וּמִסְבִּיר לָהֶם הָאֲמִתּוֹ,
וְהָיָה נוֹתֵן לָהֶם יְעֻצוֹת טוֹבוֹת אִידָּךְ לְהִתְקַרֵּב לָה'
יִתְבַּרְךָ וּבְוֹדָאֵי הָיוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ שְׂבִים אֶל
הָאֲמִתּוֹ לֵה' יִתְבַּרְךָ עַל יְדוֹ, אִידָּךְ מַחְמַת הַמַּחְלָקֶת
אֵינֶם שׁוֹמְעִים דְּבָרָיו כְּלָל, וְאֶפְלוּ בְּשׁוֹמְעִים
מִמֶּנּוּ אִיזָה דְּבַר הַגּוֹן וְנִפְלָא, אֵינּוּ נִכְנָס בְּלִבָּם
כְּלָל, וְהֵם חוֹתְרִים לְסַתְּרוֹ וְלִדְחוֹתוֹ מִלִּבָּם.
נִמְצָא, שֶׁעֵקֶר הַהִתְרַחֲקוּת מֵה שְׂאֵין הָעוֹלָם
מִתְקַרְבִּים לֵה' יִתְבַּרְךָ הוּא מַחְמַת הָעֵדֶר
הַשְּׁלוֹם."²

סיבת המחלוקת

עיקר סיבת המחלוקת על הצדיקים היא
מחמת שהחולקים אינם רוצים שיתעסקו
ויעלו את הנפשות הנמוכות, אין רצונם
שיתקרבו הרחוקים, אין הם רוצים שיגלו את
נועם האור לנמוכים. ההיפך ממש, לפי דעתם
צריך להרחיק את הרחוקים ולא לקרבים.

"כָּלֵל הַמַּחְלָקֶת שֶׁבְּכָל דּוֹר עַל הַצְּדִיקִים
הַשְּׁלָמִים הָעוֹסְקִים לְקַבֵּל נְפֻשׁוֹת הַרְחוקִים
לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, שְׂרָבִים מֵאִדָּךְ קָמִים עֲלֵיהֶם וְגַם
רְבִים מִגְּדוֹלֵי הַצְּדִיקִים חוֹלְקִים עֲלֵיהֶם מַחְמַת
שְׂמֵדַת הַדִּין מִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם. וְעַל יְדֵי זֶה נִכְנָס
בְּלִבָּם טִינָא עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם כְּאֵלוּ אֵינּוּ מִתְנַהֵג
כְּרֵאוּי וְחוֹלְקִים עֲלָיו בְּאִשֶׁר כָּבֵד הִיָּה לְעוֹלָמִים
בְּרוֹב הַדּוֹרוֹת. וּבְפָרֵט בְּיָמֵינוּ בְּעֻקְבוֹת מְשִׁיחָא
שְׁנֵתְרַבָּה הַקְּטוֹגוֹרָא בֵּין הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
מֵאִדָּךְ. וּבִיתְרָה עַל רַבֵּנוּ הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא זְצוּק"ל
עַל אִשֶׁר מִסֵּר נַפְשׁוֹ מִנְּגִד וְעִסַק כָּל יָמָיו לְרַחֵם
עַל יִשְׂרָאֵל עַל כָּל הַרְחוּקִים לְקַרְבָּם לְהֵשֵׁם
יִתְבַּרְךָ."³

רופא חולים

הצדיק האמת, הרחמן, רופא הנפשות, "הלב
של העולם", הוא היודע לעשות צמצומים
וכלים, לקרב ולהרים אפילו את הנמוכים,
המסכנים והנחלשים ביותר.

הצדיק הוא כולו-טוב, כולו רחמים וחסד,
המוצא אפילו בגרוע שבגרועים נקודות טובות,
אפילו בנשמות העשוקות שנאחו בהם הבעל-
דבר וחילותיו, אפילו בנשמות שנפלו לרוע
ורשעות, גם אליהם הצדיק יורד ברוב רחמיו
בדרכים נפלאים, מדבר איתם, שח איתם
שיחת חולין, אוכל ושותה איתם, לפעמים גם
מטייל ומשחק איתם, וכל כוונתו כדי לקרבים
להשם ית'.

"כִּי הַצְּדִיק הָאֲמִתּוֹ בְּעֵצֶם חֲכָמָתוֹ מוֹרִיד אֶת
עַצְמוֹ אֵלֵיהֶם כָּל כֶּךָ עַד שֶׁנִּדְמָה כְּאֵלוּ עוֹשֶׂה

>>>> הקול המשקה את הגן
שעל ידו גדלים כל הריחות
טובות. (ג - ד)

ז. כח הקטרת גדול כל כך שדניקא
על ידי זה, על ידי אחד עשר סמני
הקטרת מוציאין החיות מהקלפות.
(ג - ה)

ח. עקר ברור הדינים הוא על ידי
המח ש'הוא הראש כי כלם במחשבה
אתברירו. (ג - יא)

ט. עץ החיים עומד תחת כסא
הקבד שדניקא שם יורדין ועולין
כל הנשמות בשצריכין לבא לזה
העולם משם. וכו' להפך בשצריכין
לחזור ולעלות מזה העולם למקומם
ושרשם שפלים צריכין לירד ולעלות
דרך עץ החיים כידוע. (ד - ב)

י. אי אפשר שיהיה מפרסם של שקר
כי אם פשיש בו מעט טוב, בבחינת
כל שקר שאין בו אמת בתחלתו אינו
מתקיים וכו'. רק שהרע והשקר שבו
מרבח מן הטוב. (ד - ב)

יא. כל מה ש'ה' יתברך מסבב עם
האדם הפל לטובתו, כדי להשיבו
לדרך הישר, ו'ה' יתברך מסבב עמו
בכמה סבות כפי מה שהוא יתברך
יודע את מקום כל אחד ואחד שפמו
כן הוא צריך לגלגל עמו בגלגולים
אלו בסבות אלו ומחמת שאין מי
שידע מקום כל אחד ואחד מתחלה
ועד סוף, על כן אי אפשר להבין
דרךיו יתברך. (ד - ו)

יב. עקר תקון התשובה אי אפשר
להתחיל כי אם על ידי הצדיקים
אמתיים, כי הם יודעים מקום כל
אחד ואחד מתחלה ועד סוף והם
יודעים לדון את כל אחד לכף זכות,
כי הם מוצאים זכות לכל אחד לפי
מקומו שיודעים אפילו אם הוא
הגרוע שבגרועים ומכניסים אותו
לכף זכות באמת. (ד - ו)

"עֵקֶר הַזְּכוּת שְׂמוֹצָאִים עֲלָיו כְּדִי
לְהַנְטוֹתוֹ לְתַחֲיָה לְהַכְנִיסוֹ בְּאֲמִתּוֹ
לְכַף זְכוּת לְהַחְזִירוֹ בְּתִשְׁבָּה שְׁלָמָה
בְּאֲמִתּוֹ, כִּי חוּץ מִזֶּה הַכֹּל הֵבֵל וְאֵין
שׁוֹם זְכוּת וְטוֹבָה בְּעוֹלָם כִּי אִם
כְּשֶׁעַל יְדֵי הַזְּכוּת הַזֶּה יִזְכֶּה לְאִיזָה
טוֹבָה אֲמִתִּית וְנִצְחִית לְבֵא לְתַכְלִית
הָאֲמִתִּי."⁴

יג. העקר הוא לצעק אל ה'
תמיד מעמק הלב. (ד - ו)

"כָּל מִי שֶׁבָּא לְטוֹב בְּאִיזָה עַת
שֶׁהוּא עֹקֵר הַתְּחִלָּתוֹ מִבְּחִינַת
מִמְעַמְקִים קְרֵאתִיד. הִינּוּ לְצַעַק
לֵה' יִתְבַּרְךָ הַדְּרָךְ לְתִשְׁבָּה וְנֵאִיר
עֵינָיו לִידַע מֵהִכֵּן לְהִתְחִיל לְטוֹב
אֵלָיו יִתְבַּרְךָ."⁵

מעשה נערו, כי מדבר עמהם שיחת חלין
ואוכל ושותה עמהם ופעמים מטייל ומשחק
עמהם וכל פונתו כדי לקרבים על ידי זה להשם
יתברך... כמה וכמה הצדיק מוריד את עצמו
אל העולם שכל זה נחשב אצלו מעשה נערו,
אבל פונתו רצויה להשם יתברך לבד בשביל
לקרב הרחוקים מאד להשם יתברך שאי
אפשר לקרבים כי אם על ידי זה.

ועל כן נקרא יוסף, בחינת "אסף אלקים את
חַרְפְּתֵי" 4 שְׂמֵאָסָף וּמְבַטֵּל כָּל הַחְרָפוֹת וּבוֹשׁוֹת
מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי מַחְזִירִם בְּתִשְׁבָּה וּמְקַרְבִּים
לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ וְזֶה בְּחִינַת 4 "יוסף ה' לי בן"
שֶׁעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא יוֹסֵף, הִינּוּ שֶׁהַצְּדִיק עוֹסֵק
תְּמִיד לְהוֹסִיף וּלְקַרֵּב נְפֻשׁוֹת חַדְשׁוֹת בְּכָל פְּעַם
וּמְבַקֵּשׁ תְּמִיד מֵהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ עַל זֶה, בְּחִינַת
"יוסף ה' לי בן אחר", שְׂיוֹסִיף ה' לוּ בְּכָל פְּעַם
תְּלִמִיד חַדָּשׁ שֶׁנִּקְרָא בּוֹ, כִּי כָּל הַמְלַמֵּד בֵּן חֲבֵרוֹ
תּוֹרָה כְּאֵלוּ יְלָדוֹ 5 וְהוּא מְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ תְּמִיד
לְהוֹסִיף וּלְקַרֵּב חַדְשִׁים." 3

המקורבים

גם על המתקרבים לאור הגדול, עוברים
יסורים, מחלוקת, התגריוות וכו', כי רק זה
הדרך להתקרב להשם ית'. ודייקא על-ידי
התלמידים הנאמנים האוהבים את הצדיק
באמת, התלמידים המחזיקים מעמד ואינם
נופלים ואינם נשברים מקול המון הרשע,
מקולות החירופים והגידופים, מקולות
הבזיונות והיסורים, על-ידם נופל ונכנע
הטומאה והסטרא-אחרא וגם הרשעים
המציקים נתכלים ונתבטלים.

כידוע שהרע אין לו כח קיום עצמי, וכל
כוחו הוא רק על-ידי הניצוצות שנפלו אליו
על-ידי חטאים ועוונות. והצדיק ה"בעל
כח" בבחינת יוסף שירד למצרים - "שורש
הטומאה והזוהמה", ומשם בגודל עוצם כח
קדושתו הוציא את כל הניצוצות, כמו-כן זה
הצדיק הגדול שבגודל כוחו ירד לתוך היכלות
הטומאה, לתוך לוע הסטרא-אחרא והוציא
ממנו את הניצוצות - שורש חיותו, על-ידי-זה
אין זה הצדיק מתפחד מכלום...

ואפילו את הנסיונות והרדיפות שעוברים
המתקרבים אליו, הוא הופך בכוחו הגדול,
לכלי של שאיבת והוצאת ניצוצות הטומאה,
לכלי של ביטול והכנעת כח הרע והסטרא-
אחרא, עד שהרע והרשע מאבדים את כל
ניצוצות חיותם ואז מגיעה מפלתם והכנעתם
בקול רעש גדול.

"אֵיתָא בְּסַפְרִים עַל זֶה אֲשֶׁרֵיהֶם בְּעֲלֵי תִשְׁבָּה
כִּי לְמַחְיָה שְׁלָחִם אֲלֵקִים וְכוּ' וְלִטְהַר הַמְקוֹמוֹת
אֲשֶׁר נִפְצוּ שָׁם לְקַרֵּב נִיצוּצֵי קְדֻשָּׁה לְמַקוֹמָם
וְכוּ' שֶׁכָּל זֶה בְּחִינַת יְרִידָה תְּכִלִּית הָעֲלִיָּה
בְּחִינַת שְׁנֵתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹב לְשָׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה." 6

שותפים

על-ידי הוצאת הניצוצות מהסטרא-אחרא
וביטול כוחו בשורש, נמשך שמחה וחיות ואור
חדש בעבודת ה'. כי הצדיק על-ידי מלחמתו
כבש מקומות חדשים תחת שליטתו, על-ידי
מלחמתו גילה ובירר את "היכלי התמורות",
שהם היכלי הסטרא אחרא, והמקום שמקודם
היה מקום חושך וריחוק מהשם ית', הפך
עכשיו תחת שליטת הקדושה, וגם שם התגלה
נועם אור ה'.

לכן התלמידים שהיו שותפים לצדיק במלחמה, שסבלו יסורים ובזיונות לכבוד הצדיק, הם גם מקבלים חלק בניצוצות הקדושים שנכבשו, ועל-ידי אלו הניצוצות, נמשך להם חיות, שמחה ואור חדש לעבודתו ית'. 6

ניצוץ אחד

וזה פירושו: "הפֿשְׁתְּנִי הִזָּה נִכְנְסוּ גְמִלְיו טְעוּנִים פֿשְׁתָּן, הַפְּחֵמִי תַמָּה אֲנִי? כִּנְסָה כָּל הַפֿשְׁתָּן הִזָּה!! הִיָּה פֿקַח אֶחָד הַשֵּׁיב לוּ נִיצוּץ אֶחָד יוֹצֵא מִמִּפְּחֵי שְׁלֹף שְׁשׁוּרְף כָּל הַפֿשְׁתָּן כִּדּוּ וְכוּ', וְהִיָּה בֵּית יַעֲקֹב אִשׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהִבָּה וּבֵית עֶשׂוּ לְקֵשׁ' נִיצוּץ יוֹצֵא

פעם, שהם הכלי מלחמה השורפים ומכלים את הרע ומוציאים ממנו את הניצוצות.

אזי "עַל יְדֵי נִיצוּץ אֶחָד שֶׁל אֹר הָאֵמֶת שְׁמִכְנִים בְּלֵב אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי עַד שְׁמִלְהִיב אֶת לְבוּ לֵה' יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי זֶה מִכְּלָה וְשׁוּרְף אֶת כָּל הַמּוֹנְעִים וְכוּ'." מספיק ניצוץ קטן של חיות מהצדיק, ניצוץ אחד של האור האין-סופי מהצדיק וזה מכלה ברגע את כל האין-סוף הרים, את כל האין-סוף פשתן של החולקים והמרחיקים מהצדיק.

1. בְּמֹת כ"ד. 2. ליקוטי הלכות יו"ד - קרחה וכתבת קעקע - ג' - י"א. 3. ליקוטי הלכות או"ח - השכמת הבוקר - ד' - ט"ז. 4. בראשית ל'. 5. סנהדרין צ"ט. 6. ליקוטי הלכות או"ח - ברכת הודאה - ו - ל"ב.

מיוסף שְׁמִכְלָה וְשׁוּרְף הַכָּל.

כי הצדיק הוא היורד בכל פעם לתוך היכלי הסטרא-אחרא להוציא משם ניצוצות, להוציא משם נפשות שנפלו תחת יד הסטרא-אחרא לקרבם לקדושה. ואז הסטרא-אחרא אינה יושבת בחיבוק ידיים כלל, כי-אם מגייסת את כל כוחה למלחמה.

ואזי כשרואים את גודל כח ההסתרה וההעלמה בבחינת "פשתן", נדמה שאיך יתכן להנצל מזה? ואיך יוכלו המקורבים לעבור את הנסיונות והרדיפות?

על-זה השיב הפיקח ניצוץ אחד של "יוסף" - שהוא הצדיק הגדול בבחינת יוסף, המתחדש ומוסיף (מלשון "יוסף") קדושה ודעת בכל

רחם עלינו מלא רחמים ועשה את אשר בחוקיך נלך ואת משפטיך ומצותיך נשמור, וגלה האמת בעולם מהרה. יכירו וידעו כל באי עולם את אור הנפלא והנורא שאתה מאיר בעולם על ידי הצדיקי אמת שבכל דור ודור מיום מתן תורה עד הדור הזה. ובפרט אור האמת של הצדיקי אמת שבדורות הללו שאנו צריכים להתקרב אליהם ולילך בדרכיהם כדי לשוב אליך ולהכיר אותך באמת. ...רחם עלינו למען שמך, למען רחמיך הרבים. "למענד עשה ולא לנו ראה עמידתנו דלים ורקים". ואתה הבטחתנו כי אין דור יתום, ובודאי גם עתה נמצאים צדיקים המאירים לארץ ולדורים עליה, אשר יש להם כח להשיב כל העולם אליך, אבל בעונותינו הרבים נעלמו מעינינו. זכנו ברחמיך שנזכה להתגבר בכל עוז לשבר כל המניעות ולהתקרב לצדיקים וליראים אמתיים ולכל הנלוים אליהם. ונזכה לינוק ולשאוב ממעיני חכמתם ולקבל עמקות עצותיהם הקדושות והאמיתיות, באופן שנזכה להתקרב אליך באמת מעתה ועד עולם. (ליקוטי תפילות - ח"א - קל"ט - על התו')

תורה רמ"ו - בענין הגדלות

"לפעמים צריכין להתנהג כמו שמינינו אצל יהושפט שפתוב אצלו: 'ויגבה לבו בדרכי ה'' והוא מועיל כמו תענית, כי כשצריכין לעלות להשגה יותר גדולה צריך לשפך את חכמתו שמקדם, וכמו שמינינו שרבי זינא התענה כשצא לארץ-ישׂראל כדי לשפך תלמוד בבלי, ועל-ידי גאות שוכחין את חכמתו כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: 'כל המתגאה חכמתו מסתלקת ממנו', על פן צריכין לפעמים להגביה לבו בדרכי ה' שהיא בחינת גאות כדי לשפך חכמתו שמקדם. אך צריך לזה אמונות יתרה, כי בודאי גאות הוא אסור גדול, ואם יתגאה באמת בודאי תסתלק ממנו חכמתו לגמרי ולא יבוא כלל להשגה. על פן צריך לזה אמונות יתרה, שיגביה לבו רק כדי לשפך חכמתו שמקדם שהוא צריך לזה, ואף-על-פי-כן יהיה ענין באמת."

(קיצור ליקוטי')

וגיש לומר דזהו טעם דמאן דאמר תלמיד-חכם צריך שיהא בו שמיני שפשמניתי ומאן דאמר לא מינה כו' הוא מטעם שפא לא יכון המדה וכאזהרת רבנו ז"ל.

(תוספת ומילואים קיצור ליקוטי')

ובזה יש לפרש מה שמובא בדברי רבינו ז"ל בליקוטי קמא סימן רמ"ו, כי בעת הפשיטות שאז צריך מאוד לחזק עצמו, אף שיהיה לו גדלות מזה שיגבה ליבו בדרכי ה', ולבוא לשמחה גדולה.

ובזה יש לפרש מה שמובא "א"ר חייא בר אשי אמר רב תלמיד חכם צריך שיהיה לו שמיני שבשמיני יעיי"ש, ויש לפרש דהכוונה כי הגדלות יהיה לו בשעה שיהיה איש פשוט וצריך לחזק עצמו אז כדי שיבוא לשמחה ואז יקיים "ויגבה ליבו בדרכי ה' כנ"ל.

וזה שמיני שבשמיני הרצון בתמיני אפי' שבתהילים (פרק קי"ט) כתיב באות ח' פסוק ה' "חסדך ה' מלאה הארץ חוקיך למדנו", שזה הכתוב מרמז בעת הפשיטות שמקבל מדרך ארץ שהיה קודם מתן-תורה, שהיה מתקיים העולם בחסדו לבד וצריך אז לחזק עצמו ואז יוכל להיות לו גדלות לקיים "ויגבה ליבו בדרכי ה'" כדי לבוא לשמחה, וזה שמיני שבשמיני כנ"ל.

(עונג שבת)

נראה לעניות דעתי, לקרב הדברים אל השכל קצת, כי גדלות דקדושה הוא ההיפוך ממש מגדלות דסטרא-אחרא. כי גאוה הוא, שמתגאה האדם במה שיש לו וכבר השיגו, ודינו חכמה או גבורה או עשירות, ואף שיש שמחמת גאוותו אינו מספיק לו כל מה שיש לו ומשתוקק לעשירות יותר וכיוצא, אף-על-פי-כן עיקר גאוותו הוא במה שיש לו כבר.

אבל הגדלות דקדושה הוא בבחינת תכלית הענווה, בחינת 'במקום גדולתו שם אתה מוצא ענותותו', כי הוא רק בבחינת "ויגבה ליבו בדרכי ה'", היינו שאין מסתפק עצמו לעולם בשום השגה שמישיג ובכל עבודות שעובד את ה', רק הוא משתוקק בכל עת ומשתדל ומתחזק בכל עת לעלות במדרגה גבוה עוד יותר, בהשגה של התורה ועבודת ה', עד שמחמת זה הוא בכל עת בתכלית הענווה, כי כל המדריגות והמעלות שהשיג כבר אינם נחשבים אצלו לכלום. ונדמה לו כאילו עדיין לא התחיל להשיג.

(פרפראות לחכמה)

זה פירושו "אז" - בזמן הגלות, "תרצה הארץ את שבתותיה" - הם השבותים המה לרצון לפני הקב"ה בשמחה גדולה. כמו שכתוב (בתפילות שבי"ק) "רב לך שבת בעמק הבכא". ימי המצרים בין י"ז בתמוז לתשעה באב המה "עמק הבכא" ואז "רב לך שבת" - יום השבת קודש בימי המצרים הוא יותר גדול מכל ימות השנה.

מפני שבימי החול גדול הצער לכן בשבת קודש נתרבה השמחה למעלה כמו שכתוב: "ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו". הגם שבני-ישראל המה בצער אבל להשם יתברך אין לו בשבת קודש שום צער כלל. נמצא העולה מזה ללמוד שיהיה כל אחד ואחד מבני-ישראל ביום השבת בשמחה כי עיקר הצער של בני אדם צריך להיות על גלות השכינה שהוא בחול עמו בגלות. אך בשבת קודש שיש לשכינה הקדושה גם כן שמחה. ממילא אף אנו יש לנו לשמוח ביום שבת קודש כי בזה אנו גורמים למעלה שמחה יותר להשם יתברך ב"ה אם אנו בשמחה.

(תפארת שלמה - דברים)

מנחם אב

חודש מנחם אב - שם חודש "אב" מורה גם כן רחמים, כי אב מרחם על בנו.
(זרע קודש - דברים)

דיבוק חברים והתחזקות בתורה

הצירוף של החודש מרומז בפסוק "הסכת ושמע ישראל היום", הנה איתא בגמרא 'הסכת עשו כמות כמות'. הנה כבר הרחבנו הדיבור במקום אחר שדיבוק חברים הוא מארבעים ושמונה דברים שהתורה נקנית בהם כמו שמבואר בפרשת מסעי שצריך בזה לדיבוק חברים היפך שנאת חנם שהיה אז בזמן החורבן שנחרב הבית על ידי שנאת חנם, וצריכים אנחנו לחזק זאת מה שגברו ידי עשו על ידי פירוד ושנאת חנם בחודש הזה ולהיות אהבה ואחוה ודיבוק חברים ולהתחזק בתורה.

וזה צריך בחודש הזה דייקא שיעשו כמות כמות לענין דיבוק חברים היפוך שנאת חנם להחליש ידי עשו שעושה פירוד בין הדבקים כמות כמות בתורה, והוא צריך גם כן עכשיו לזה בזה החודש להתחזק בתורה ולהחליש ידי עשו בקולו של יעקב כמו שדרשו חז"ל.

(מאור ושמש)

הטעם שנקרא "מנחם אב"

טעם שכל העולם מכנים על חודש אב. שם מנחם אב: היינו מנחם - לשון נחמה, ומה הוא מנחם, את אב, היינו אלף בית שמנחם את האלפא ביתא עד כאן דבריו.

ובוא וראה שכל הקינות דירמיה הם באלף בית כפול ומכופל. ולא מצינו זאת בכל הנביאים אפס מעט בספר תהלים. גם ידוע שכל הבריאה נברא בא"ב ואם כן כאשר יהיה הגאולה במהרה בימינו אמן ויתוקן כל העולם במלכות שדי אז יהיה הנחמה אל הא"ב.

הכל חסדים גדולים

הנה באמת הכל חסדים גדולים, שעשה לנו השי"ת בחורבן בית המקדש ששפך חמתו על עצים ואבנים, כמו שדרשו חז"ל. וי"ל שלכן אוכלים מאכלי חלב מתחילת חודש אב עד ט' באב, על דרך דם נעכר ונעשה חלב, ובריש כל מרעין אנא דם, כמו שדרשו חז"ל, נמצא כשנעכר הדם ונעשה חלב, הוא רפואה שנקראת ארוכה, כי חסד נקרא גדולה על שהוא בהתפשטות,

והנה חורבן בית המקדש היה רפואה לנו, והכל נמשך על ידי העגל ושבירת הלוחות, ולכן על שבירת הלוחות אמר השי"ת למשה, יישר כיון שישברת ר"ת יכ"ש, ר"ת ייחודך כיבבת שימרים, שעל ידי שבירת הלוחות נמשך, שעל ידי שימור בן יחידו כבבת, על ידי זה ישפוך חמתו על העצים והאבנים.

(זרע קודש - פרשת דברים)

רחמים וחסדים מן "אב" הרחמים

חודש אב, רומז על רחמים וחסדים מן אב הרחמים, ושפך חמתו על העצים, "תם עונך בת ציון", ומתנוצצים הרחמים והתענוג שיהיה לעתיד בזה החודש, כי יתנשא למעלה ראש מכל החדשים כידוע מספרים. ולזה א"ב הוא אלף ב' עולה ב' פעמים רא"ש, שיהיו שניהם משמשין בכתר אחד, וכל אחד הוא בבחינת ראש, ואור הלבנה כאור החמה כמבואר במקובלים בכוננת ראשי חידשים ליעמך שהוא ר"ת רח"ל, אשר במילואו רי"ש חיי"ת למי"ד הוא ב' פעמים רא"ש.

(אמרי נועם על התורה - מטות)

שתי קושיות

פעם אחת הגיע החותן ואמר לחתנו: "אני מוכן לנסוע כעת עימך לרבך ואתווכח איתו בעניני החסידות"

החתן החסיד היה סמוך ובטוח על רבו הק' שבוודאי ידע לענות לחמו כהוגן ובלב בוטח צירף את חמו לנסיעה.

כאשר באו שניהם אל חצר קדשו של הרבי ר' אלימלך, שטח החותן את הטענות המטרידות אותו כל כך.

ענהו הרבי על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון:

"כתיב: 'וישמע יתרו וכוו' ופירש רש"י: "מה שמועה שמע ובא קריאת ים סוף ומלחמת עמלק" וקשה, אדרבה כיון ששמע בביתו שיש אלוך פטרון ומשגיח, לא היה צריך לנסוע למשה - כקושיתך בענין החסידות, כי אם לא היה שומע, היה צריך לבוא לשמוע. אבל עתה משמע מה היה לו לבטל מעבודתו?

אלא, הפירוש כך הוא, שרש"י ז"ל בעצמו היקשה

על חסיד אחד מחסידיו של הרה"ק ר' אלימלך על מליצונסק ז"ע נסוב סיפורינו. לחסיד הלז היה חותן למדן גדול, אך בדרך החסידות לא הלך. ולא עוד אלא שהיה מצער את חתנו על נסיעותיו לרבו ר' אלימלך ומקניט אותו באומרו: "בטלן אתה! ללמוד - אינך רוצה, ואתה מבקש לך סיבה ותירוץ לבטל ולהשתמט מן הלימוד על ידי נסיעותיך לרבך! ואם תאמר שרצונך לקבל יראת שמים טהורה, קח ותהגה בספר ראשית חכמה וחובת הלבבות וכדומה, ותקבל יותר מאצל רבך!"

דבר נוסף הציק לו לחותן והוא, שחתנו החסיד נמנע מלאכול מאכל שהיה בו ספק-מאכלות-אסורות כלומר, שלא אכל בהמה שהורה בה חכם (אף שהורה להיתר, כמובן) או שהיה בה סירכה. על כך היה רוגז ושוחק חמו ואומר: "אם טריפה היא, טריפה לכל העולם, ואם לאו - מדוע היא אסורה לך? וכי לך לבד ניתנה התורה?" שתי הקושיות הללו ניקרו במוחו של החותן ולא נתנו לו מנוחה.

לציונים לרבינו

אב - ר"ת א'ומן ב'א

להמתיק את תוקף הדין של ראש-השנה, לשוב בתשובה אמיתית כראוי מתוך שמחה, זה רק אצל הצדיק.

"צריכין לנסוע לצדיקי אמת על ראש השנה, כי רק הם יכולין להמשיך דרכי התשובה בשלימות, והעיקר להמתיק תוקף הדין של ראש השנה ולהמשיך שמחה על עצמו, שעל ידי זה עיקר תיקון התשובה, כי אף על פי ששופר של ראש השנה הוא בחינת לב נשבר, כי הבעל תשובה צריך שיהיה לו לב נשבר, שזה בחינת: "אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" אבל אחר לב נשבר צריך לבוא לשמחה, וזה בחינת: אשרי העם יודעי תרועה וכו', וסמך לה: בשמך יגילון כל היום וכו'."

(עצות ישרות - מועדים)

להוסיף מוה"ר"ן

תורה דל"א

בשעה שאומרים:

(בשחרית) וצבא השמים לך משתחוים ראוי להתפלל על כל דבר, כי אז באים כל צבא השמים להשתחוות ולתת שבח והודאה אליו יתברך, על פן טוב לבקש אז מה' ית' שיצוה עליהם שימשיכו לו כל מה שצריך. מן אס צריך לרפואה יכון ממשכתו אז שיצוה ה' ית' עליהם שימשיכו הכחות הצריכים לרפואתו בתוך לחם ומים וכו' כל פינצא בזה...

סיפור

זאת ותירץ, וזה פירושו: "מה שמועה שמע ובא" אם לומר ששמע קריאת ים סוף, אדרבה הרי היה צריך לישב בביתו ולעבוד את השי"ת: אלא העיקר "ומלחמת עמלק" הוא ראה שאפילו שידוע האדם בגדולת הבורא ושפלות עצמו, מכל-מקום יש מלחמה של עמלק - הוא היצר הרע כידוע, שלזה לא יכול האדם עצמו להועיל כלל, רק על ידי הצדיק, רק בכוחו הגדול! עיי' נסע למשה רבינו ע"ה שהיה הצדיק הדור, וכן בכל דור ודור חייב אדם לעשות כן! ועל ששאלת "אם סירכה טריפה היא - טריפה היא לכל העולם ואם כשרה היא מפני מה הוא אוכלת?" אשיב לך, כך מצאנו בתורה הבדלים בדברים שעל אף שמותרים לישראל אסורים לכהן-הדיוט ודברים שמותרים לכהן-הדיוט אך אסורים לכהן-גדול כי קדושתם גדולה יותר וצריכים יותר לשמור שלא לפגום קדושתם, כמשל רבב וכתם על בגד נקי וצח שהוא קשה יותר. כך גם חתנך שזכה והתקדש בדרכי החסידות - אסר לו, אבל לא לכל העולם."